

Rana kommune
Postboks 173
8601 MO i RANA

Saksbehandler, innvalgstelefon

Hanne M. K. Hanssen, 75 53 15 54

Klagebehandling - Motorferdsel til hytte på [REDAKTERT], Mogressfjellet - [REDAKTERT] - Rana

Vi viser til kommunens oversendelse av 1. mars 2019.

Fylkesmannen stadfester kommunens vedtak om å gi én tillatelse til hytteeier for kjøring til hytte [REDAKTERT] Mogressfjellet. Henting av vann i nærliggende vannhull kan ikke omfattes av en tillatelse etter motorferdselforskriften § 5 første ledd bokstav c). Kommunens vedtak er i tråd med regelverket.

Bakgrunn for klagen

[REDAKTERT] søkte den 15. november 2018 om tillatelse til motorferdsel i utmark, for transport av utstyr og bagasje til hytte [REDAKTERT] Mogressfjellet, [REDAKTERT]. Det er oppgitt totalt fire sjåførere. For perioden 1. november 2018 – 30. april 2019 er det søkt om mer enn 30 turer, med en tilsvarende periode for fem år.

Det ble i delegert vedtak av 12. januar 2019 gitt tillatelse etter § 5 første ledd bokstav c) i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagt vassdrag. Vedtaket viser til endring i praksis når det gjelder dispensasjonsdokument, og at alle som skal kjøre til egen hytte fra og med sesongen 2017/2018 kun får én kjøretillatelse.

[REDAKTERT] har ved brev oversendt 20. februar 2019 klaget på tillatelsen. Han klager over at han har mottatt kun ett eksemplar, på at dispensasjonen er knyttet til navn og ikke hyttenummer og på at det i dispensasjonen ikke står at man kan hente vann i nærmeste vannhull.

Kommunen har ved oversendelsen av klagen hit, datert 1. mars 2019, vedtatt at klagen fra [REDAKTERT] ikke tas til følge. De fastholder at vurdering og lovanvendelse i saken er riktig, og sier at det ikke er fremkommet nye opplysninger i saken som er av en slik art at det gir grunnlag for å endre vedtaket.

De forhold det vises til i klagen, var kjent under den opprinnelige behandlingen av saken, og ble vurdert da. Saken ble oversendt Fylkesmannen i Nordland for sluttbehandling.

Fylkesmannens lovforståelse, vurdering og forståelse av faktum i saken

Fylkesmannens avgjørelse bygger på de opplysninger som er framkommet i det skriftlige materialet som er oversendt fra kommunen, så vel kommunens egne opplysninger som de opplysninger klager har framlagt.

Fylkesmannen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye omstendigheter. Vi skal vurdere de synspunkter som klageren legger fram, og vi kan også ta opp forhold som ikke er berørt i klagen. Vi skal legge stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønn, se forvaltningsloven § 34 annet ledd.

Fylkesmannens vurdering

Lov av 10. juni 1977 om motorisert ferdsel i utmark og vassdrag har som formål «ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere motorferdselen i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen», jf. § 1. Lovens utgangspunkt er at motorisert ferdsel i utmark og vassdrag er forbudt, dersom ikke annet følger av loven selv eller vedtak gjort med hjemmel i loven, jf. § 3.

I utmark og på islagt vassdrag kan motorkjøretøyer i henhold til lovens § 4 a bare brukes i samsvar med forskrift gitt av departementet. Nasjonal forskrift (motorferdselforskriften) § 5 åpner for at det kan gis tillatelse til bruk av snøscooter til en rekke formål. Bestemmelsens første ledd bokstav c) sier at det kan gis tillatelse til bruk av snøscooter for *«eier av hytte for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som ligger minst 2,5 km fra brøytet bilveg når det i området ikke er mulighet for leiekjøring etter bokstav a»*.

Kommunen har gitt tillatelse i ett eksemplar, der det er angitt totalt fire navn som førere.

Antall tillatelser

Klageren mener at ordningen med ett løyve er ulovlig. Det er redegjort for deres kjøring, med en tur ekstra hver vei når datteren og kjæresten også skal på hytta, herunder kjøring med tom scooter hver vei. Dersom datteren hadde kjørt selv, ville de ha kjørt 18,4 km mindre med tom kjelke. Kommer sønnen også opp, blir det 18,4 km ekstra med tomkjøring for å frakte dem frem og tilbake.

Kommunen forstår klager dithen at han er av den formening at det bør utstedes flere eksemplarer av dispensasjonen slik at flere scootere kan benyttes samtidig. De viser til at Miljødirektoratet og Fylkesmannen har uttalt at det er en klar forutsetning at én tillatelse etter § 5 første ledd bokstav c) gjelder for 1 snøscooter. Personer kan kun sitte på dersom det er plass sammen med bagasjen. Det har aldri vært lovgivers intensjon å åpne for bruk av mer enn én snøskuter for kjøring til en enkelt hytte. Denne ene snøskuteren med slede gjør det mulig å frakte mye bagasje og utstyr, og det er dette som er grunnlag for tillatelsen. Rana kommune legger denne lovforståelsen til grunn ved praktisering av regelverket. Det utstedes således kun 1 dokumentbevis for scootertillatelsen. Det er denne som skal medbringes og fremvises ved en eventuell kontroll. Dette er med å sikre både brukere og samfunnet for øvrig at regelverket blir fulgt.

Kommunens vurdering bygger bl.a. på tidligere klagesaker og veiledning herfra, og er helt i tråd med det vi har sagt. Vi har ikke ytterligere kommentarer, og mener fremdeles at kommunens praksis med å utstede ett dokument som gir tillatelse til motorferdsel er lovlig.

Intensjonen er helt klart at det ikke skal kjøres en ekstra tur for å transportere bagasje og utstyr for familiemedlemmer som kommer senere på hytta. Denne skal kunne tas med når de første drar på hytta, og personene skal forutsetningsvis gå på ski til hytta. Persontransport omfattes bare i det omfang det er plass sammen med bagasjen. Argumentet om at motorferdselen i utmark øker som følge av at det bare gis tillatelse til å benytte én snøscooter, kan derfor ikke tillegges vekt.

Ønske om tillatelse til hyttenummer

Klageren gjelder også det at dispensasjonen er knyttet til navn, og ikke hyttenummer. Han mener at løyve på navn er ulovlig, og at han har krav på løyve for nyttekjøring til sin hytte når han har betalt tomteleien til Statskog. Allemannsretten sier at alle har rett til å bruke naturen. Dersom han velger å låne bort hytta til en arbeidskollega, skal han kunne kjøre inn til hytta med scooter så lenge han utfører nyttetransport med løyve med klagerens hyttenummer. Klageren krever bevis i form av lovverk som tilsier at Rana kommunen kan nekte han å låne bort hytta til hvem han vil og at de ikke kan ta hans eller egen scooter og kjøre nyttetransport til og fra hytta. Det er redegjort for hvor mye klageren må kjøre ekstra for å transportere andre brukere av hytta. Han mener dette er ulovlig fra kommunens side, og en forringelse av verdien på hytta hans. Problemet vil i hovedsak forsvinne dersom løyve skrives ut på hyttenummer. Han og flere vurderer å få advokat til å vurdere lovligheten av at Rana kommune setter begrensninger for hvem som kan bruke hytta hans vinterstid. Han har ikke funnet noe sted i lovverket der det står at dispensasjon må eller kan skrives ut på navn.

Kommunen har vist til at motorferdselsforskriften § 5 første ledd bokstav c) entydig angir at det er «*eier av hytte*» som kan gis tillatelse etter bestemmelsen. Det kan bare gis én tillatelse, og da til hytteeier med nærmeste familie. Andre brukere av hytta omfattes ikke av tillatelsen. Kommunen legger ikke føringer på hvem som benytter en hytte, men scootertillatelsen kan bare benyttes av de personer som er omfattet av tillatelsen. De kan ikke se at dagens praktisering av regelverket direkte forverrer de belastninger på miljøet som snøscooterkjøring medfører. Man får med seg nokså mye på en snøscooter med slede, og det er rimelig å anta at det medfører mer kjøring dersom det gis anledning til å kjøre to scootere til enhver tid. Kommunen har redegjort for sin praksis, og hvorfor de ikke legger begrensninger i antall turer og når på døgnet man kan kjøre, samt hvorfor tillatelser gis med en varighet på fem år.

Fylkesmannen støtter de vurderinger kommunen har gjort. Ordlyden i motorferdselsforskriften § 5 første ledd bokstav c) sier at det kan gis tillatelse til bruk av snøscooter kan gis for «*eier av hytte for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som ligger minst 2,5 km fra brøytet bilveg når det i området ikke er mulighet for leiekjøring etter bokstav a*».

Vi kan ikke se at det etter motorferdselsforskriftens § 5 første ledd bokstav c) kan gis tillatelse til et hyttenummer, slik at alle som benytter denne hytta har tillatelse til å bruke snøscooter.

Andre brukere av en hytte, vil eventuelt måtte søke om tillatelse etter motorferdselsforskriften § 6. For at tillatelse skal kunne gis, må blant annet behovet for transport ikke kunne dekkes på annen måte. Det er derfor naturlig å henvise andre brukere av hytta til å benytte seg av leiekjøringsordningen.

Når det gjelder klagerens henvisninger til løyve fra Statskog, vil vi tro at det er snakk om at Statskog som grunneier gir tillatelse til motorferdsel over sin eiendom. Dette er noe annet enn at det gis tillatelse etter motorferdselregelverket, der kommunen er myndighet. Grunneier vil i henhold til

motorferdselloven § 10 kunne forby eller begrense motorferdsel over sin eiendom, men et samtykke fra grunneier er ikke tilstrekkelig til at motorferdsel i utmark kan skje.

Myndigheter etter motorferdselsregelverket setter ikke begrensninger for hvem som kan bruke hytter i utmark eller omfanget av bruk. Regelverket setter imidlertid begrensninger når det gjelder motorisert ferdsel, og myndigheten må forholde seg til dette.

Allemannsretten omfatter for øvrig ikke motorisert ferdsel. Eksempler på allemannsrettigheter er å gå til fots eller på ski, en begrenset rett til sykling og riding, samt mulighet til blant annet å bade, telte og tenne bål.

Henting av vann

██████ klager på at det i dispensasjonen ikke står at man kan hente vann i nærmeste vannhull. Mange har store familier og bruker 25-50 liter vann i løpet av en helg. Dette har de ikke plass til i bilen eller på kjelken, i tillegg til oppakning og folk. Han kan hente vann 180 meter eller 1,2 km fra hytta, avhengig av scooterføre, men dette er ikke lovlig. Men han kan lovlig kjøre 9,2 km inn til Umbukta for å hente vann, og dermed ha kjørt 18,4 km i stedet for 360 meter.

Kommunen har ved sin forberedende klagebehandling vist til at tillatelse til motorferdsel er gitt etter motorferdselsforskriften § 5 første ledd bokstav c), og sagt at det medfører riktighet at henting av vann fra vannhull ikke er dekket av tillatelsen. Det er redegjort for forskriftens § 6 og konkludert med at vannhenting i dette tilfellet ikke er av en slik særskilt karakter at denne bestemmelsen kan komme til anvendelse. Kommunen antar at vannet som trenges til hyttelivet kan fraktes på dispensasjonen gitt etter § 5c, og har i tillegg vist til at vann til en del formål kan skaffes ved smelting av snø. Det foreligger også muligheter for leiekjøring.

Det er i forskriften § 6 fastsatt følgende:

«I unntakstilfelle kan kommunestyret – eller annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer – etter skriftlig søknad gi tillatelse til kjøring utover § 2 - § 5, dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte. Før eventuell tillatelse gis, skal transportbehovet vurderes mot mulige skader og ulemper i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum».

Fylkesmannen deler kommunens oppfatning om at klagerens behov for vann kan dekkes på annen måte, og det er således ikke grunnlag for å innvilge dispensasjon etter § 6.

Det følger av Miljøverndepartementets rundskriv T-1/96 pkt. 7.3.2 at bestemmelsen er ment å fange opp spesielle tilfeller. Vannhenting kan generelt ikke anses som noe spesielt tilfelle, da et slikt behov vil kunne anføres av mange hytteiere.

Vedtak

Fylkesmannen stadfester administrativt vedtak av 12. januar 2019 i kommunens sak 2018/3696.

Vedtaket er fattet med hjemmel i nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5 første ledd bokstav c), jf. § 7 og i samsvar med forvaltningsloven §§ 28 og 34.

Avgjørelsen kan ikke påklages videre, jf. forvaltningsloven § 28.

Klager er underrettet ved kopi av dette brev.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Hanne M. K. Hanssen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

